

Východiska pro strategickou část

Vymezení problémových oblastí, priorit a cílů

V rámci projektu Místní akční plán vzdělávání III pro území ve správním obvodu obcí s rozšířenou působností Ústí nad Orlicí a Česká Třebová (reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0022877) bylo aktualizováno 7 problémových oblastí, ze kterých vychází 7 priorit a 23 cílů (nově přidán cíl 1.3). Na základě vyhodnocení analytické části, diskuze v pracovních skupinách a konzultačního procesu nastaveného komunikačním plánem byla aktualizována stávající východiska pro strategickou část.

Problémová oblast 1:

Inkluzivní vzdělávání napříč PV, ZV, neformálním a zájmovým vzděláváním

S rostoucím počtem dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami dochází k častějšímu poskytování individuální podpory dětí, žáků v rámci výuky a příprav na výuku. Během těchto změn je potřeba zajistit dostatečnou kapacitu pedagogických pracovníků, jejich kvalifikaci, informovanost a motivaci v ohledu na změny spojené se společným vzděláváním. Důležité je také nepodcenit práci s třídními kolektivy – vnímání, tolerance a vzájemný respekt žáků jeden k druhému. V poslední řadě je nutné zohlednit začleňování dětí z odlišného kulturního prostředí a z jiných životních podmínek.

Priorita 1: Podpora tvorby dostupných a kvalitních podmínek pro inkluzivní vzdělávání napříč PV, ZV a neformálním a zájmovým vzděláváním

Cíle pro problémovou oblast 1:

C1.1: Zajištění kvalitní informovanosti pedagogických pracovníků v oblasti společného vzdělávání a zajištění možnosti sdílení získaných poznatků v rámci regionu, vyhodnocení aktuálních situací dle svých schopností a dovedností.

C1.2: Zajištění potřebných personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání (asistenti pedagogů, speciální pedagogové, školní psychologové, odborní pracovníci školských poradenských zařízení) včetně dostatečného prostorového a materiálního vybavení pro tyto pracovníky.

C1.3: Zajištění vzdělanosti pedagogických pracovníků v oblasti pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí.

C1.4: Rozvoj dětské, žákovské a rodičovské tolerance vůči dětem a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, podpora a rozvoj dětí a žáků se SVP (podpora a rozvoj nadaných dětí a žáků).

C1.5: Začlenění dětí a žáků z odlišného kulturního prostředí a z jiných životních podmínek v rámci PV, ZV, neformálního i zájmového vzdělávání.

Problémová oblast 2:

Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj čtenářské, digitální, matematické a jazykové gramotnosti a přírodovědného vzdělávání

Dle výsledků dotazníkového šetření potřeb základních a mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v jednotlivých ORP je největší překážkou (napříč všemi gramotnostmi) nedostatek finanční stabilní podpory pro jejich rozvoj a udržitelnost. Druhou vysokou hodnotu získaly nedostatečné materiálně technické podmínky pro rozvoj v příslušné oblasti. Neméně důležitá je přesto schopnost učitele pracovat s vhodnými metodami výuky, vycházející z konkrétních cílů aktivit. Proto jsou pro tuto oblast stanoveny následující cíle. V souvislosti s distanční výukou, zaváděním digitálních kompetencí do školního vzdělávacího programu a rozvojem schopností pedagogů a žáků v oblasti digitálních technologií podpořit nejen nákup a modernizaci těchto technologií, ale i vzdělávání a podporu pedagogů.

Priorita 2: Podpora a rozvoj základních gramotností (čtenářská, digitální, jazyková, matematická, ...) a přírodovědného vzdělávání

Cíle pro problémovou oblast 2:

C2.1: Modernizace materiálních podmínek pro rozvoj gramotností, vybavení škol a školských zařízení pro zkvalitnění výuky napříč všemi gramotnostmi (volné učebny, třídní kapacita, nákup digitálních technologií atd.).

C2.2: Podpora vzdělávání a motivace učitelů k aktivnímu používání efektivních metod výuky, učitelská znalost současných a efektivních trendů metod výuky pro danou oblast (podpora učitelovy kompetence volit vhodnou metodu výuky dle daného cíle aktivity).

C2.3: Podpora finančních a materiálních podmínek pro vybudování, stavební úpravy a fungování učeben přírodovědného vzdělávání, podpora dalšího vzdělávání pracovníků ve vzdělávání v oblasti přírodovědného vzdělávání, podpora přírodovědných exkurzí a výjezdů.

Problémová oblast 3:

Nedostatek motorických a praktických činností/dovedností u dětí, žáků PV a ZV

Dle výsledků dotazníkového šetření potřeb základních a mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v jednotlivých ORP je jednou z nejpotřebnějších oblastí polytechnické vzdělávání, kterou chtějí mateřské školy podporovat a rozvíjet. Základní školy mu ve stejném výzkumu pro Orlickoústecko a Českokotěbovsko takovou váhu nedávají, přesto se na něj v dnešním školství klade velký důraz. Neméně důležitý je i rozvoj ostatních praktických a motorických činností a dovedností mimo polytechnické obory.

Priorita 3: Podpora a rozvoj motorických a praktických činností/dovedností u dětí, žáků PV a ZV

Cíle pro problémovou oblast 3:

C3.1: Podpora správných pracovních návyků a zacházení s pracovním náčiním a nářadím, budování vztahu dětí a žáků k praktickým činnostem a dovednostem.

C3.2: Utváření materiálních, technických a časových podmínek pro praktické a motorické činnosti v PV a ZV (vybavení, dílny, cvičné kuchyně atd.).

C3.3: Rozvoj kompetencí pedagogů v praktických a motorických činnostech v PV a ZV

Problémová oblast 4:

Nízká podpora kariérového poradenství v základních a mateřských školách

Strategie území správního obvodu ORP Ústí nad Orlicí v oblasti předškolní výchovy a základního školství potvrzují, že v dané lokalitě panuje zdatně nerovnoměrný poměr mezi pracovní nabídkou a poptávkou. Velká řada zaměstnavatelů musí hledat zaměstnance mimo tamní region (především v technických oborech, nanotechnologiích, zdravotnictví, výzkumu atd.). Této situaci může v budoucnu napomoci kariérové poradenství, uplatněné již na základních, ideálně i mateřských školách a prohloubení spolupráce mezi školami a firmami, během kterých by se budoval vztah mezi žáky a danými společnostmi.

Priorita 4: Zajištění rozvoje kariérového poradenství v základních a mateřských školách

Cíle pro problémovou oblast 4:

C4.1: Propojení praxe s výukou – spolupráce s firmami, návštěvy firem, zapojení dospělých (rodičů, prarodičů, příbuzných, odborníků, lidí úspěšných a inspirativních ve svém oboru), kteří se pohybují v praxi, výuka v reálném prostředí (vyjít z učeben“, využití prvků místně zakotveného učení a projektové výuky), podpora projektů zaměřených na spolupráci s firmami.

C4.2: Vzdělávání výchovných poradců v kariérovém poradenství, personální a materiální podpora PPP pro kariérové poradenství a pro vedení výchovných poradců v oblasti kariérového poradenství.

C4.3: Rozvoj kariérového poradenství jakožto dlouhodobého a smysluplného procesu, který trvá po celou dobu PV a ZV (podpora v rámci jednotlivých předmětů, třídnické hodiny ...).

Problémová oblast 5:

Nedostatečná podpora zdravého životního stylu

Mezi světové trendy ve školství patří podpora zdravého životního stylu a vytvoření zdravých návyků dětí a žáků. Například, aby se děti a žáci uměli zdravě stravovat, měli dostatek fyzické aktivity a tvořili si tak ke zdravému životnímu stylu kvalitní vztah, který u nich přetrvá až do dospělosti. Velkým trendem, s prokázanými pozitivními výsledky na zdravotní stav žáků, jsou také venkovní učebny, které jsou proto zařazeny mezi následující cíle. V souvislosti s hygienickými opatřeními vyvolanými pandemií COVID-19 došlo k přerušení veškerých sportovních a dalších zájmových aktivit dětí vedoucích k sociální izolaci dětí, došlo k zanedbání přirozeného pohybu dětí a k narušení přirozeného chodu dne (stravovací režim atd.) a z toho vyplývající závislost na virtuálním světě. Je proto nutné obnovit přirozený každodenní režim, sportovní činnost mládeže, socializace dětí do volnočasových aktivit a jejich pozitivní motivace ke zdravému životnímu stylu (např. pitný režim, vyvážená strava, psychohygienu ...).

Priorita 5: Rozšíření a obnova zdravého životního stylu v rámci PV i ZV

Cíle pro problémovou oblast 5:

C5.1: Materiální a finanční podpora zdravého životního stylu u všech dětí a žáků

C5.2: Podpora venkovních učeben, multifunkčních hřišť, dopravních hřišť, zahrad atd.

C5.3: Podpora zdravého stravování, informovanost personálu o zdravém stravování, vybavení školních jídelen.

Problémová oblast 6:

Podpora regionálního školství

Podpora regionálních škol je velmi specifickou oblastí. Pro správnou podporu regionálního školství je nutná znalost území, dostatečná informovanost mezi jednotlivými aktéry vzdělávání, či pravidelné sdílení zkušeností mezi jednotlivými pedagogickými pracovníky. Na základě distanční výuky se objevil problém, kdy je nutné dostat se do systému vzdělávání sdílené pozice odborných pracovníků (např. IT specialista, školní psycholog, speciální pedagog atd.), kdy bude mezi jednotlivými pozicemi docházet k vzájemné dlouhodobé podpoře, spolupráci či metodickému vedení.

Priorita 6: Rozvoj a podpora regionálního školství

Cíle pro problémovou oblast 6:

C6.1: Podpora efektivní spolupráce všech aktérů vzdělávání na regionální úrovni formou sdílené praxe (např. náhledy v jiných školách), propojování formálního, zájmového a neformálního vzdělávání.

C6.2: Podpora činnosti žákovských parlamentů. Metodická podpora pro koordinátory dětských parlamentů prostřednictvím školených pedagogů (např. formou „uvádějící učitel/školitel“) v těchto oblastech.

C6.3: Podpora aktivit zaměřených na znalost místního regionu (regionální témata, místní specifika, regionální identita, spolupráce s komunitou atd.). Spolupráce se zákonnými zástupci žáků a dětí v daném regionu.

C6.4: Rozvoj kompetencí vedoucích pracovníků v oblasti vedení a řízení škol a školských zařízení. Podpora alternativních, moderních a efektivních metod výuky a jejich finanční zabezpečení.

Problémová oblast 7:

Infrastruktura v rámci PV, ZV, zájmového i neformálního vzdělávání

Analýzy vycházející ze Strategie území správního obvodu ORP Česká Třebová a Ústí nad Orlicí v oblasti předškolní výchovy a základního školství uvádí, že školy a školská zařízení se často potýkají se zastaralým zázemím a vybavením, které potřebují rekonstruovat a modernizovat.

Priorita 7: Rozvoj infrastruktury v rámci PV, ZV, zájmového i neformálního vzdělávání

Cíle pro problémovou oblast 7:

C7.1: Modernizace a rekonstrukce budov škol a školských zařízení (včetně vybavení).

C7.2: Modernizace zázemí pro zájmové a neformální vzdělávání (včetně vybavení).